

CONTEXT

Fedasil voert nieuwe kwetsbaarheidscategorieën in binnen het Belgisch AVRR programma.

De **kwetsbaarheidscriteria** werden zorgvuldig bepaald; met doelstelling transparant, duidelijk en objectief waarneembaar te zijn voor eerstelijns werkers. Fedasil stelt volgende lijst van kwetsbaarheden en categorieën van bijzondere behoeften voor, in navolging van het interinstitutionele project “**Detectie van kwetsbaarheid en doorverwijzing**”. Het project heeft tot doel een gestructureerde en geharmoniseerde aanpak voor de detectie van kwetsbaarheid en doorverwijzing tot stand te brengen, op basis van naleving van de wetgeving, operationele duidelijkheid en interinstitutionele samenwerking, in overeenstemming met de Belgische wetgeving en de nieuwe bepalingen van het EU-pact inzake migratie en asiel. Dit met technische ondersteuning van externe deskundigen van het Europees Agentschap voor Asiel (EUAA) die bij Fedasil zijn ingezet.

De kwetsbaarheidscriteria zijn in lijn met EU - en internationale definities, zoals het EU Migratiepact (in voegen vanaf juni 2026); of de Return Directive 2008/115/EC (artikel 3 (g)) en de Reception Conditions Directive 2024/1346 die voor EUAA als leidraad wordt gebruikt voor kwetsbaarheden in het kader van het Migratiepact.

A. Niet-medische kwetsbaarheden

1	Zwangere vrouwen	Zwangerschap is de periode waarin een foetus zich ontwikkelt in de baarmoeder van een vrouw, beginnend vanaf de innesteling van een bevruchte eicel en eindigend met de bevalling of zwangerschapsbeëindiging. <i>World Health Organization (WHO), Pregnancy, Childbirth, Postpartum and Newborn Care: A Guide for Essential Practice, (3rd ed.), Geneva, 2015.</i>
		Bewijslast: Doktersattest
2	Ouderen (65+)	Oudere personen zijn personen van 65 jaar en ouder. <i>United Nations Principles for Older Persons (1991), Political Declaration, Article 2.</i>
		Bewijslast: Uittreksel wachtregister / Annex26/ identiteitsdocumenten

3	Niet-begeleide minderjarige vreemdelingen + ex (NBMV)	Een niet-begeleide minderjarige vreemdeling (NBMV) is een persoon die: • van minder dan achttien jaar oud, • niet begeleid door een persoon die het ouderlijk gezag of de voogdij over hem uitoefent (op grond van de wet die van toepassing is overeenkomstig artikel 35 van de wet van 16 juli 2004 houdende het Wetboek van internationaal privaatrecht), <W 2004-12-27/30, art. 265, 003; Inwerkingtreding : 10-01-2005> • die onderdaan is van een land dat geen lid is van de Europese Economische Ruimte, • en verkeert in één van de volgende situaties : ◦ ofwel de erkenning van de hoedanigheid van vluchteling hebben gevraagd; ◦ ofwel niet voldoen aan de voorwaarden inzake toegang tot en verblijf op het grondgebied vastgesteld in de wetten betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen. <i>Wet van 24 december 2002 – Programmawet (I), artikel 479, Titel XIII, Hoofdstuk VI: Voogdij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen, Artikel 5.</i> Voor de categorie ex-NBMV worden ex-NBMV jongeren tot en met 21 jaar in aanmerking genomen. Bewijslast: Uittreksel wachtregister / Bijlage 38 Workflow: Welk budget wordt toegekend? • Tabel 2026 is van toepassing voor (EX)NBMV die intekenen vanaf 01/01/2026. • (EX)NBMV Cat 1 & 2: maken aanspraak op standaard re-integratiepakket + 1000€ supplementair voor kwetsbaarheid '(EX)NBMV' • (EX)NBMV Cat 3: maken aanspraak op 1000€ voor kwetsbaarheid '(EX)NBMV' plus eventueel andere kwetsbaarheden. Ze zijn niet eligible voor standaard re-integratiepakket.
---	---	---

4	Alleenstaande ouders met minderjarige kinderen of meerderjarig afhankelijk kind	Een alleenstaande ouder met een minderjarig of meerderjarig afhankelijk kind is een persoon die alleen verantwoordelijk is voor de zorg van één of meer ongehuwde kinderen. Voor goed begrip omvat de term 'ouder' uitzonderlijk ook een andere volwassene die verantwoordelijk is voor de begunstigde, inclusief een volwassen broer of zus. Ouders of "ouderschap" wordt wettelijk vastgesteld via afstamming, die kan ontstaan door: geboorte; vermoeden binnen het huwelijk; erkenning; rechterlijke vaststelling; adoptie. <i>Belgisch Burgerlijk Wetboek, artikelen 312, 315, 325/2, 319, 322, 343, 344, 349/1, 353 en 356.</i> Een minderjarige is iedere persoon van welk geslacht dan ook die de leeftijd van achttien jaar nog niet heeft bereikt. <i>Belgisch Burgerlijk Wetboek, artikel 388, gewijzigd door de wet van 19 januari 1990, artikel 1.</i> Een meerderjarig kind wordt als afhankelijk beschouwd wanneer dat kind niet in staat is om voor zichzelf te zorgen wegens een fysieke of mentale toestand die verband houdt met een ernstige, niet-tijdelijke ziekte of een zware beperking Bewijslast: Uittreksel wachtregister (code 120) / Annex 26/verklaringen Workflow: Hoe ga ik als eerstelijnsmedewerker na of het om een éénoudergezin of een kerngezin/samengesteld gezin gaat? • Het begrip kerngezin wordt breed geïnterpreteerd : zowel wettelijk statuut, OV nummer, als intentie komen in aanmerking. • Ga na of de terugkeer gezamenlijk zal plaatsvinden en of de besluitvorming gezamenlijke gebeurt? • Ga na wat de gevolgen van terugkeer hebben op het gezinsleven (intentie)? ◦ Hebben de ouders de intentie om in LvH een kerngezin te vormen, dan worden ze beschouwd als één gezin met één REAB. (ook in geval van verschillend OV-nummer) ◦ Hebben de personen de intentie om in LvH géén kerngezin te vormen, dan worden ze beschouwd als twee aparte entiteiten met twee aparte REAB (ook in geval van identiek OV nummer) ◦ Indien een éénoudergezin na terugkeer in LvH opnieuw zal gaan samenwonen bij zijn/haar partner, dan wordt deze persoon niet beschouwd als single parent.
---	---	---

5	VoT Slachtoffers mensenhandel	Mensenhandel is het werven, vervoeren, overbrengen, huisvesten, opvangen van een persoon, alsook het nemen of overdragen van de controle over een persoon met als doel: 1. de uitbuiting van prostitutie of andere vormen van seksuele uitbuiting; 2. de uitbuiting van bedelarij; 3. het verrichten van werk of het verlenen van diensten, in omstandigheden die in strijd zijn met de menselijke waardigheid; 4. de uitbuiting door het wegnemen van organen of van menselijk lichaamsmateriaal; 5. deze persoon tegen zijn wil een misdrijf te doen plegen; 6. de uitbuiting van een illegale adoptie; 7. de uitbuiting van een gedwongen huwelijk. Nieuw Belgisch Strafwetboek, Boek II, artikel 258 (inwerkingtreding op 8 april 2026). Voor de categorie slachtoffers mensenhandel wordt de Belgische wettelijke definitie van mensenhandel gehanteerd.
		Bewijslast: VoT screeningsfiche eerstelijns + in depth screening IOM
		Workflow: Hoe behandel ik een dossier VoT? • Bij vermoeden van VoT: eerstelijnsmedewerker voert gesprek met hulp van screeningsfiche VoT • In geval signalen worden herkend: eerstelijnsmedewerker verwijst dossier door naar IOM. IOM neemt vervolgens diepgaandere screening op zich en bepaalt of betrokkene al dan niet valt onder (brede) categorie VoT en bijgevolg in aanmerking komt voor extra re-integratiesteun 1000€. • In dat laatste geval: dossier wordt verder opgevolgd door IOM.

B. Medische kwetsbaarheid

Behoud van het huidige systeem

1	Medische basissteun	Mogelijkheid toekenning medische basissteun van €500 per persoon (via medisch attest).
		Bewijslast: Doktersattest
2	AMAAR	Adapted Medical Assistance after return; ondersteuning van terugkeerders met complexe medische aandoeningen (chronische ziektes, kankerbehandeling, neurologische degeneratieve ziekten...). De medische dienst doet een onderzoek naar welke zorg noodzakelijk is, welke medische zorg beschikbaar is in het land van herkomst en maakt een berekening van de kosten. Budget voor maximaal 6 maanden medische behandeling
		Bewijslast: Dossier Fedasil